

## RDA kommer att förbättra effektiviteten inom katalogiseringsområdet

Som ett referensverk online:

- RDA:s regler kan anpassas så att de passar särskilda applikationsprofiler eller speciella behov och att katalogisera särskilda typer av material.
- RDA kommer att förbättra effektiviteten när det gäller att katalogisera ovanliga medietyper - onlineverktyget kan visa alla regler som behövs för det som ska katalogiseras.
- RDA kommer att göra det möjligt för användarna att lägga till sina egna anteckningar i verktyget online. Likaså kan regeltillämpningar och institutions- eller nätverkspraxis integreras med RDA online.
- RDA kommer att möjliggöra integration med andra produkter på marknaden för att på så vis förbättra katalogisatörernas arbetsflöde och -resultat.

## Implementation av RDA

I oktober 2007 kom British Library, Library and Archives Canada, Library of Congress och National Library of Australia överens om att stödja RDA genom att samordna undervisningsmaterial och implementationsplaner. Committee of Principals och JSC undersöker de mest lämpliga metoderna för att göra detta så att man får tillräckligt med tid att testa och utbilda, samt får en mjuk övergång till införandet av RDA. Även om RDA **kommer att utges** under tredje kvartalet 2009 kommer dess implementation att ske i etapper, så att biblioteken får tillräckligt med tid för planering.

RDA, Resource Description and Access utvecklas av Joint Steering Committee (JSC) for Development of RDA, med representanter från

- American Library Association
- Australian Committee on Cataloguing
- British Library
- Canadian Committee on Cataloguing
- Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP)
- Library of Congress

Committee of Principals (CoP) övervakar projektet som helhet. CoP:s medlemmar representerar

- American Library Association
- Canadian Library Association
- Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP)
- Library of Congress
- Library and Archives Canada
- British Library
- National Library of Australia

Utgivarna som förser RDA med finansiellt stöd och stöd i produktionsprocessen är

- American Library Association
- Canadian Library Association
- CILIP, vars produktionsbolag är Facet Publishing ([www.facetpublishing.co.uk](http://www.facetpublishing.co.uk))

FÖR MER INFORMATION om RDA se:  
<http://www.collectionscanada.gc.ca/jsc/rda.html>



## En KATALOGISERINGS-STANDARD för det 21:a århundradet

### RDA är den nya katalogiserings-

**standard** som ersätter Anglo-American Cataloguing Rules, 2nd edition, under 2009.

RDA går längre än tidigare katalogiseringsregler i och med att den ger riktlinjer för **katalogisering av digitala resurser** och lägger större vikt vid att hjälpa användarna **hitta, identifiera, välja och få tillgång till** den information de söker. RDA stödjer också **klustring (gruppering) av bibliografiska poster** för att visa relationer mellan verk och deras upphovsmän. Denna viktiga nya funktion kommer att göra användarna mer uppmärksamma på ett verks olika utgåvor, översättningar och fysiska format - en spännande utveckling.

## Grunden för RDA

RDA bygger på två begreppsmodeller utvecklade av International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) - *Functional Requirements for Bibliographic Records (FRBR)* och *Functional Requirements for Authority Data (FRAD)*. FRBR och FRAD identifierar såväl de relationer ett verk kan ha med sin upphovsman som dess relation till olika översättningar, tolkningar, bearbetningar eller fysiska format av samma verk.

## En gemensam satsning

Utvecklingen av RDA tar hänsyn till att biblioteken nu arbetar i en digital, webbaserad miljö, som innebär relationer med metadataproducenter och användare utanför bibliotekssektorn. Genom att stödja integrationen av bibliotekens katalogposter med sådana som skapats av andra metadataproducenter kommer RDA att göra det möjligt för biblioteks-posterna att användas på nya sätt.

Arbetet med RDA har inneburit kontakter med grupper både i och utanför bibliotekssektorn. Förutom de grupper som arbetar med FRBR och FRAD arbetar Joint Steering Committee (JSC) också med:

- Dublin Core och andra grupper som arbetar med den semantiska webben för att kunna jämföra de begreppsmodeller och standarder som används av var och en. (Samordningsarbetet forskrider med utgångspunkt i rekommendationer från ett möte mellan dessa grupper.)
- Library of Congress Network Developing Office och MARC Standards Office för att säkerställa kompatibilitet mellan RDA och MARC21. (Under överinseende av British Library, Library and Archives Canada och Library of Congress har en arbetsgrupp nyligen bildats för att samordna RDA med MARC21).
- IFLA:s "Meeting of Experts on an International Cataloguing Code" (IME ICC) som ansvarar för att revidera och uppdatera "Paris Principles" - på vilka AACR bygger - till principer för det 21:a århundradet.

- Förläggarnas branschorganisation som utvecklat en terminologi för bärare baserad på ONIX-standard, för användning inom både förlags- och bibliotekssektorn.

Arbetet inom JSC bygger på omfattande kontakter inom bibliotekssektorn. Utkast görs tillgängliga via JSC:s webbplats <http://www.collectionscanada.gc.ca/jsc/rda.html> för vidare synpunkter från olika intressegrupper och intressenter. **Även institutioner från andra länder än de som är representerade i JSC uppmanas att komma med synpunkter.** I utvecklingen av RDA finns en förståelse för att regelverket måste gå att anpassa på internationell nivå, så att andra länder kan översätta och anpassa instruktionerna till sina lokala behov.

## Fördelar med att använda RDA

RDA för biblioteken framåt i den digitala tidsåldern genom att tillhandahålla regler för katalogisering av digitala såväl som traditionella resurser. Den bygger på AACR2:s styrka och fokuserar på användarnas behov av att lätt kunna hitta, identifiera, välja och få tillgång till det material de behöver. RDA stödjer postytbyte mellan olika metadataproducenter och nya användningsområden för bibliotekens katalogposter i onlinetjänster.

## RDA är en ny standard för resursbeskrivning och -åtkomst skapad för en digital värld

- RDA fokuserar på vilken information som behövs för att beskriva en resurs, INTE hur denna information ska visas.
- Den information som skapats i enlighet med RDA kommer att kunna användas i många olika scheman (t.ex. MODS (Metadata Object Description Standard), MARC21 eller Dublin Core). RDA är anpassningsbar och flexibel, med en potential som ska kunna leda till användning både i bibliotek och andra informationssammanhang.

## RDA:s struktur bygger på FRBR:s och FRAD:s begreppsmodeller för att hjälpa kataloganvändarna att lättare hitta den information de behöver

- Att RDA använder FRBR:s entiteter gör det möjligt att konstruera bättre katalogvyer genom att klustra information om samma titel (t.ex. översättningar, förkortningar, olika fysiska format).

## RDA erbjuder ett flexibelt ramverk för innehållsbeskrivning av digitala resurser samtidigt som den också uppfyller behoven hos de bibliotek som organiserar traditionella resurser

- Att RDA använder FRBR:s begreppsmodell ger flexibilitet då man beskriver flera aspekter av ett verk.
- RDA har identifierat och lagt till element som är ofta förekommande i beskrivningar av digitala resurser, men inte ingick i AACR2.

## RDA passar bättre ihop med nyutvecklade databasteknologier vilket gör det möjligt för institutioner att introducera effektivare metoder för datainsamling och informationsåtervinning.

- RDA lägger tyngd på att "beskriva vad du ser" och uppmuntrar sålunda maskinell insamling av metadata utan betydande redigering - vilket sparar dyrbar katalogisatörstid.

## RDA bygger på styrkorna hos AACR2

- Katalogposter som skapas enligt RDA kommer att vara kompatibla med AACR2-poster. I det stora flertalet fall kommer katalogisatörer inte att behöva katalogisera om äldre poster.
- RDA:s instruktioner för val och form av ingång har utvecklats från dem som gäller i AACR2. Medan formen för vissa uppslag kommer att ändras som ett resultat av RDA, kommer implementationen av förändringarna att förenklas genom alltmer sofistikerade onlinesystem.